

La força de la fraternitat

Dij, 9/09/2010 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

Els Germans Maristes commemoren el 10 de setembre el centenari de la seva arribada al Monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes, que s'alça a la comarca de la Noguera, Lleida. Un programa [farcit d'actes](#) donarà relleu a la jornada, dins d'una celebració que es va iniciar el 2 de gener passat i que culminarà en aquesta mateixa data de l'any vinent. Fa mesos, em van encarregar fer un llibre per sintetitzar aquests cent anys d'història. Voldria compartir amb els meus lectors unes quantes reflexions que m'han sorgit arran de la investigació.

Primera, **una història viscuda en temps convulsos**. Els monjos premonstratencs van fundar el monestir el 1166. La desamortització de Mendizábal, hàbil en espoliacions i incapaç de redistribuir la riquesa, va posar fi a la presència dels monjos a les Avellanes. El penúltim propietari en va malvendre els sarcòfags, que avui són al The Cloister's Museum de Nova York. Els maristes, després de l'experiència dura de la Setmana Tràgica, que va envoltar de flames la casa a Sant Andreu del Palomar amb algunes víctimes, hi van traslladar el noviciat el 1910. Una casa en ruïnes, que calia reconstruir. El lloc semblava pacífic, però la guerra civil va segar nombroses vides de germans, com recorda el llibre *El preu d'una traïció*, i en va castigar durament les instal·lacions.

Segona, **una comunitat a tota prova**. Les dificultats ingents van ser resoltes amb el coratge de persones austeres, decidides a llaurar un futur de formació als novicis i seminaristes que omplien la casa. Es va buscar la productivitat a la finca, a la granja, als ramats, en la fusteria, en l'apicultura... per poder fer front a les despeses que generava una casa amb més de dos-cents joves sota el seu sostre. Conservar el claustre, reconstruir l'església, tornar a acollir les restes dels Comtes d'Urgell... van ser objectius no menors, que van requerir tenacitat, voluntat i il·lusió. Anaven de parella la construcció d'una família amb la reconstrucció del monestir. Poques vegades un patrimoni cultural i històric de Catalunya deu tant a uns homes, que l'han conservat i millorat. Convertir les Avellanes en un centre de formació excel·lent significava proporcionar religiosos consagrats a l'Església i educadors de vàlua a les ciutats amb col·legis maristes. Una educació cristiana de qualitat ho exigia i els alumnes n'eren els primers beneficiats.

Tercera, **un monestir de portes obertes**. La disminució vocacional i una nova concepció del noviciat, estructurat de forma interprovincial i instal·lat en un barri, van plantejar l'interrogant de cap a on orientar-ne els objectius: seguir la tradició dels monjos, a l'estil de la fraternitat marista i sota la fórmula de l'hostalatge monàstic, oferir un espai d'espiritualitat i acollida a les persones que busquen el silenci o el sentit de la vida, mantenir la comunitat de germans grans, potenciar-ne el bagatge cultural amb la incorporació de l'Arxiu Gavín, obrir-se al turisme temàtic i a la gastronomia del lloc, convertir-se en punt de trobada per a la comarca, acollir simposis, congressos i jornades d'estudi, augmentar la productivitat de les terres, apuntar-se a l'energia sostenible des d'una sensibilitat ecològica...

Crec que el títol «**la força de la fraternitat**» reflecteix el motor que ha fet possible posar avui dia i al mapa de Catalunya un monestir, que va sorgir al segle XII i que a l'albada del segle XXI s'ha convertit, a més, en un autèntic «atri dels

gentils».